

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือของการสื่อสารและสามารถพัฒนาภาษาของตนเองได้ ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกของความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำซึ่งเป็นผลจากการคิด ถ้าไม่มีภาษา คนจะคิดไม่ได้ ถ้าคนมีภาษาน้อยมีคำศัพท์น้อย ความคิดของคนก็จะแคบไม่กว้างไกล คนที่ใช้ภาษาได้ดีจะมีความคิดดีด้วย คนจะใช้ความคิดและแสดงออกทางความคิดเป็นภาษา ซึ่งส่งผลไปสู่การกระทำ ผลของการกระทำส่งไปสู่ความคิด ซึ่งเป็นพลังของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ ช่วยให้มีมนุษย์พัฒนาความคิด ช่วยดำรงสังคมให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มีไมตรีต่อกัน ช่วยเหลือกันด้วยการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกัน ช่วยให้คนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ภาษาช่วยให้มนุษย์เกิดการพัฒนา ใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปรายโต้แย้ง เพื่อนำไปสู่ผลสรุป มนุษย์ใช้ภาษาในการเรียนรู้ จดบันทึกความรู้ แสวงหาความรู้ และช่วยจรรโลงใจ ด้วยการอ่านบทกลอน ร้องเพลง ภาษายังมีพลังในตัวของมันเอง เพราะภาพย่อมประกอบด้วยเสียงและความหมาย การใช้ภาษาใช้ถ้อยคำทำให้เกิดความรู้สึกต่อผู้รับสาร ให้เกิดความจงเกลียดจงชัง หรือเกิดความชื่นชอบ ความรักย่อมเกิดจากภาษาทั้งสิ้น ที่นำไปสู่ผลสรุปที่มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 69 – 70)

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เป็นกระบวนการคิด คนที่จะคิดได้ดีต้องเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี บุคคลที่จะคิดได้ดีจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการคิด บุคคลจะมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า จะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานที่นำมาช่วยในการคิดทั้งสิ้น สมรรถนะของมนุษย์จะเป็นผู้บริโภคข้อมูลข่าวสาร สามารถแปลความข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำมาใช้อ้างอิง การเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี การเขียนต้องใช้กระบวนการคิดในการวิเคราะห์ การแยกแยะ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะนำความรู้และประสบการณ์สู่การคิดและแสดงออกตามความคิดของตนเองเสมอ ต้องเป็นผู้อ่านและผู้ฟังเพื่อรับรู้ข่าวสารที่จะนำมาวิเคราะห์และสามารถแสดงทรรศนะได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 62)

การเรียนการสอนภาษาไทยโดยเฉพาะวรรณคดีและวรรณกรรมนักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญ ยังไม่เห็นคุณค่าของวรรณกรรมของไทย คือ ในปัจจุบันให้ความสำคัญวรรณคดีไทยน้อยลง ซึ่งส่งผลให้ซึมซับความเป็นไทยได้น้อยลงเนื่องจากในวรรณคดีจะมีการสอดแทรก

แนวคิดต่าง ๆ เช่น ความเป็นกุลสตรีไทย วิธีชีวิตและวัฒนธรรมแบบไทย เพราะปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากระบบการศึกษาและผู้ปกครองที่ไม่ให้ความสำคัญกับบวกกับเด็กก็ยังหลงค่านิยมในสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงและให้ความสำคัญต่อความเป็นเลิศด้านวิชาการโดยเฉพาะวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฟิสิกส์ และอื่นๆ เพื่อใช้ในการศึกษาต่อ ในทางกลับกันวิชาภาษาไทยและความรู้ด้านวรรณคดีไทยกลับถูกละเลยความสำคัญ แม้แต่การศึกษาต่อในบางสาขาก็ไม่จำเป็นต้องใช้คะแนนจากวิชาดังกล่าวเมื่อไม่มีใครสนใจภาษาไทยเพราะไม่เห็นถึงประโยชน์ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ความเป็นไทยจึงเริ่มเสื่อมถอยลง หากคนไทยไม่รักความเป็นไทยก็เท่ากับว่ามีส่วนทำให้สังคมเริ่มผุพังตั้งแต่รากฐานเสียแล้ว

วรรณคดีไทย เป็นสมบัติล้ำค่าของแผ่นดินที่กวีทั้งหลายได้รังสรรค์ไว้ เพื่อให้เป็นเพชรล้ำค่าคู่แผ่นดินไทยมาในทุกยุคทุกสมัย วรรณคดีจะสะท้อนภาพของสังคมไทย ตามทัศนะของกวีที่เฝ้า มองและจับตาดูสภาพสังคมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในสังคมแล้วนำเสนอภาพที่เห็นออกมาตามมุมมองของตนโดยใช้ตัวอักษรที่มีแงงามในด้านวรรณศิลป์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดสู่สายตาผู้อ่านจึงกล่าวได้ว่า วรรณคดีไทยคือสมบัติคู่บ้านคู่เมือง และมีส่วนสำคัญในการแสดงถึงความเป็นชาติมาช้านานปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาทุกระดับได้มีการบรรจุวรรณคดีไทยเอาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ทั้งนี้ก็เพราะในหมวด 4 ของแนวการศึกษาที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 12)

การเรียนการสอนวรรณคดีไทยในโรงเรียน นอกจากจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มองเห็นคุณค่า และช่วยกันธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทยแล้ว การสอนวรรณคดีไทยยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิด พฤติกรรม ค่านิยมของผู้คนในยุคสมัยนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร ข้อคิดคำสอน ตลอดจนอนุทาทธณ์ สอนใจที่ได้จากวรรณคดี ล้วนเป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่ายิ่งที่กวีทั้งหลายได้ฝากไว้ในกลวิธีการประพันธ์ที่สามารถสร้างแงงามให้เกิดขึ้นได้อย่างกลมกลืนแต่โดยทั่วไปการสอนวรรณคดีไทยในโรงเรียนทั่ว ๆ ไป ยังคงเป็นเพียงการสอนอ่านเอาเรื่องหรือการสอนอ่านออกเสียง หรือบางครั้งก็ซ้ำร้ายไปกว่านั้นก็เป็นการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยเอาเสียเลย ผู้สอนหลายคนมักจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย และท่องจำคำศัพท์โบราณ หรือ ศัพท์ยาก ๆ เอาไว้ให้ขึ้นใจ เพื่อจะได้เก็บไว้ตอบคำถามในการทำข้อสอบในตอนท้ายในขณะที่ผู้สอนบางคนก็จะมุ่งให้ผู้เรียนแปลความหมายในงานประพันธ์ร้อยกรองที่เป็นภาษาไทยอยู่แล้วและเป็นภาษาไทยที่มีแงงามทางด้านวรรณศิลป์อย่างดีเยี่ยมให้ออกมาเป็นภาษาไทยร้อยแก้วที่ต้องสละสลวยยิ่งขึ้นไปกว่าเดิมมากยิ่งขึ้นด้วยฝีมือของผู้เรียนที่ยังใช้ภาษาไทยได้ยังไม่ดีเท่าใดนัก นอกจากนี้ผู้สอนบางคนยังมุ่งเน้นย้ำให้ผู้เรียนพยายามจดจำถึงรายละเอียดปลีกย่อยที่หากไม่ตั้งใจจริง ๆ ก็คงจะจำไม่ได้ แต่ครูผู้สอนก็จะเน้นย้ำว่าเป็นเรื่องสำคัญและสำคัญมากจนต้องจำให้ได้ขึ้นใจในที่สุด ประเด็นการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ไม่ก่อให้เกิดความสุนทรีย์ในการเสพงานวรรณคดีไทยแต่อย่างไร ตรงกันข้าม กลับทำให้ผู้ที่จะเสพวรรณคดีไทยอาจส่ำลัก และพาลเบื่อหน่ายไปได้ในเวลาอันรวดเร็ว

และก็กลายเป็นปัญหาเรื้อรังของการเรียนวิชาภาษาไทยในส่วนของวรรณคดีไทยไปได้ในที่สุด ยิ่งถ้าหันมาพิจารณาถึงข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยในวิชาภาษาไทย สำหรับส่วนของวรรณคดีไทยแล้วจะเห็นได้ชัดเจนว่า ลักษณะของข้อสอบจะเป็นการถามถึงแนวคิด ลักษณะภาพสะท้อนสภาพสังคม ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณคดีไทยแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ก็เป็นถามถึงสุนทรียภาพของการใช้ภาษาไทยในด้านวรรณศิลป์ และนี่เอง คงจะเป็นการไขข้อปริศนาสำคัญที่ว่า ทำไมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศไทย จึงต้องไปสมัครเรียนกวดวิชา สำหรับวิชาภาษาไทยเพื่อการสอบเอนทรานซ์เป็นจำนวนมาก คำตอบที่ง่ายที่สุดก็คือเรียนอย่างหนึ่งแต่กลับสอบอีกอย่างหนึ่งนั่นเอง จึงมาถึงคำถามสำคัญที่ว่า แล้วควรสอนวรรณคดีไทยกันอย่างไรดี ผู้เรียนจึงจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเอาไว้ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ในเมื่อสาระสำคัญของการเรียนรู้ในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ถูกต้องในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทยรู้จักรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 5)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่าการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญวรรณคดีไทยน้อยลง ซึ่งส่งผลให้ซึมซับความเป็นไทยได้น้อยลงเนื่องจากในวรรณคดีจะมีการสอดแทรกแนวคิดต่างๆ เช่น ความเป็นกุลสตรีไทย วิถีชีวิตและวัฒนธรรมแบบไทย เพราะปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากระบบการศึกษาและผู้ปกครองที่ไม่ให้ความสำคัญกับเด็กก็ยังหลงค่านิยมในสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงและให้ความสำคัญต่อความเป็นเลิศด้านวิชาการ โดยเฉพาะวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฟิสิกส์ และอื่นๆ เพื่อใช้ในการศึกษาต่อ ในทางกลับกันวิชาภาษาไทยและความรู้ด้านวรรณคดีไทยกลับถูกละเลยความสำคัญ แม้แต่การศึกษาต่อในบางสาขาก็ไม่จำเป็นต้องใช้คะแนนจากวิชาดังกล่าวเมื่อไม่มีใครสนใจภาษาไทยเพราะไม่เห็นถึงประโยชน์ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ความเป็นไทยจึงเริ่มเสื่อมถอยลง หากคนไทยไม่รักความเป็นไทยก็เท่ากับว่ามีส่วนทำให้สังคมเริ่มผุพังตั้งแต่รากฐานเสียแล้ว ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ต่ำกว่ามาตรฐาน คือในการสอบระดับชาติ (ONET) ในปีการศึกษา 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ได้ผลการเรียนเฉลี่ยระดับประเทศ 48.83 และผลการเรียนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ 44.79 แสดงว่าผลการสอบยังมีการพัฒนาได้ไม่ดีเท่าที่ควรนับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญมากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องทำการแก้ไขเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้สูงขึ้น ที่น่าจะเร่งด่วนมากที่สุด คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งจะนี้เป็นพื้นฐานในการเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม

ตัวชี้วัดที่ 2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งในตัวชี้วัดที่ 1 และ 2 มีเนื้อหาสาระที่ควรศึกษา ได้แก่วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานคติธรรม เพลงพื้นบ้าน วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ ตัวชี้วัดที่ 3 ร้องเพลงพื้นบ้าน เนื้อหาที่ควรศึกษาคือ เพลงพื้นบ้าน ตัวชี้วัดที่ 4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ เนื้อหาที่ศึกษา บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า เช่น บทอาขยานตามที่กำหนด บทร้อยกรองตามความสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษาในตัวชี้วัดที่ 1 และ 2 เรื่องนิทานคติธรรม

รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โมเดลชิปปา (Cippa Model) หรือรูปแบบการประสานห้าแนวคิด ได้พัฒนาขึ้นโดย ทิศนา แชมมณี ซึ่งได้พัฒนารูปแบบจากประสบการณ์ในการสอนมา กว่า 30 ปี และพบว่าแนวคิดจำนวนหนึ่งสามารถใช้ได้ผลดีตลอดมา จึงได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาประสานกันเกิดเป็นแบบแผนขึ้น แนวคิดดังกล่าวได้แก่ แนวคิดการสร้างความรู้ แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนความรู้ เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาจัดการเรียนการสอนพบว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาและสังคม โดยหลักการของโมเดลชิปปา ได้ยึดหลักการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในตัวหลักการคือการช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและได้เรียนรู้จากกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ร่วมกับการผลิตผลงานซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลายและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิด Constructivism (ทิศนา แชมมณี, 2542, หน้า 10) กิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิด ความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน มีกิจกรรมที่หลากหลาย โดยนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทำให้เกิดความชื่นชมในผลงานของตนเองและของกลุ่ม ในกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างเหมาะสมกับวัย และความสนใจ เอื้อต่อความพร้อมในการเรียน และมีความตื่นตัวในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของนักเรียนทำให้การเรียนรู้มีความหมาย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถนำความรู้เดิมมาผสมผสานกับความรู้ใหม่ เกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองทั้งจากการเรียนและการปฏิบัติ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545, หน้า 189) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบชิปปา เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีจุดเน้นอยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม กิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนทำ เพื่อไปสู่

การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นงลักษณ์ เขียวหอม (2547, หน้า 90) ดังเช่นผลการวิจัยของสุภาพ เวหา (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้สัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีเจตคติต่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สุดารัตน์ สุทธิชาติ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สุภาพร นาโตนด (2547, หน้า 119-120) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปากับรูปแบบการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนทดลองไม่แตกต่างกัน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทดลอง หลังสอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มควบคุม หลังสอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าหลังจากการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 4-6 คนช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป เรามักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ส่วนใหญ่เรามักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักจะถูกกละเลยหรือมองข้ามไป ทั้งๆ ที่มีผลการวิจัยชี้ชัดเจนนว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อการเรียนรู้มาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะคือ 1) ลักษณะแข่งขันกันในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่อง หรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่างๆ 2) ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รีบผัดขอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น และ 3) ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รีบผัดขอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะที่เดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย การจัดการศึกษาปัจจุบันมักส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้เรียนเคยชินต่อการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์มากกว่าการร่วมมือกันแก้ปัญหา อย่างไรก็ตาม เราควรให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะ โดยรู้จักใช้ลักษณะ

การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ทั้งนี้เพราะในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะต้องเผชิญสถานการณ์ที่มีทั้ง 3 ลักษณะ แต่เนื่องจากการศึกษาปัจจุบันมีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันและแบบรายบุคคลอยู่แล้ว เราจึงจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย (ทิตนา แชนณี, 2548, หน้า 64) การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545, หน้า 51) การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างแท้จริง ได้ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกเป็นผู้นำผู้ตามฝึกการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและฝึกทักษะทางสังคม (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546, หน้า 125) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เหมาะผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือกันจนบรรลุผลตามเป้าหมาย ส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะหรือทีมตามระบอบประชาธิปไตย (จันทร์ดา ตันติพงศานุรักษ์, 2543, หน้า 36-55) ดังเช่นผลการวิจัยของธานี ปริบูรณ์ (2553, หน้า 87-88) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้เรื่องกีฬาเซปักตะกร้อ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกับแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกีฬาเซปักตะกร้อ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกีฬาเซปักตะกร้อ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกีฬาเซปักตะกร้อ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ชำนาญ คำชู (2547, หน้า 78) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือและกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน เจตคติทางวิทยาศาสตร์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ปราโมทย์ เจตนาเสน (2549, หน้า 68) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรขาคณิตวิเคราะห์ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรขาคณิตวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรขาคณิตวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือสูงกว่านักเรียนโดยใช้การเรียนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิทานคติธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบชิปปากับการเรียนแบบร่วมมือ จากการศึกษาพบว่าทั้งสองรูปแบบต่างก็มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการเรียนการสอนวรรณคดี เช่นเดียวกัน แต่มีขั้นตอนการปฏิบัติต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยอยากทราบว่ารูปแบบการสอนแบบใดจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อนิทานคติธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพัฒนาการที่ดีกว่า จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่จะเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิทานคติธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานคติธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนตามรูปแบบชิปปาระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานคติธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนแบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานคติธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการเรียนแบบร่วมมือ
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อนิทานคติธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการเรียนแบบร่วมมือ

ความสำคัญของการวิจัย

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้นักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีทักษะด้านคิดวิเคราะห์ และนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบชิปปากกับการสอนแบบร่วมมือไปปรับใช้ในการเรียนการสอนต่อไป
3. เป็นแนวทางสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในเนื้อหาอื่นๆ หรือระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 143 โรงเรียน นักเรียนทั้งหมดจำนวน 2,817 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย 2 ขั้นตอนคือ

1.2.1 สุ่มโรงเรียน จาก 143 โรงเรียน ได้ 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านบัวชุม ซึ่งมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน 42 คน

1.2.2 สุ่มวิธีสอนให้กับห้องเรียน พบว่า ห้องที่หนึ่ง เป็นกลุ่มที่ใช้การสอนตามรูปแบบชิปปาก ห้องที่สองเป็นกลุ่มที่ใช้การสอนแบบร่วมมือ

2. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเนื้อหาสาระเรื่องนิทานคติธรรม จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัด ดังนี้ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัด ท 5.1 ป4/1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ตัวชี้วัด ท 5.1 ป4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง สาระการเรียนรู้แกนกลาง วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานคติธรรม เพลงพื้นบ้าน วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจซึ่งผู้วิจัยเลือกนิทานคติธรรมในการวิจัย

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 การทดลองแต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลอง จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน รวม 8 ชั่วโมง

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

4.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ 2 วิธี ได้แก่

4.1.1 การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา

4.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

4.2 ตัวแปรตาม คือ

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.2 เจตคติต่อนิทานคติธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการสอนที่สามารถนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ให้แก่นักเรียน โดยวิธีนี้สามารถใช้วิธีการและกระบวนการที่หลากหลาย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การทบทวน ตรวจสอบ ขั้นตอนที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาและสร้าง ความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่มผู้เรียน ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบ ความรู้ ขั้นตอนที่ 6 การปฏิบัติ หรือการแสดงความรู้และผลงาน ขั้นตอนที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน มีการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 3 – 6 คน ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ สมาชิกต้องมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละคน คือความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งรูปแบบจะมีวิธีการดำเนินการหลักๆ ได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นการตรวจสอบผลงานและทดสอบ 5) ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ผลการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความสำเร็จของผู้เรียนหลังการเรียนรู้ในเรื่องนิทานคติธรรม ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบร่วมมือ ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ และเจตตตินิทานคติธรรม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จด้านความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากเรียนรู้ในเรื่องนิทานคติธรรม และวิเคราะห์ข้อคิดจากนิทานคติธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอน

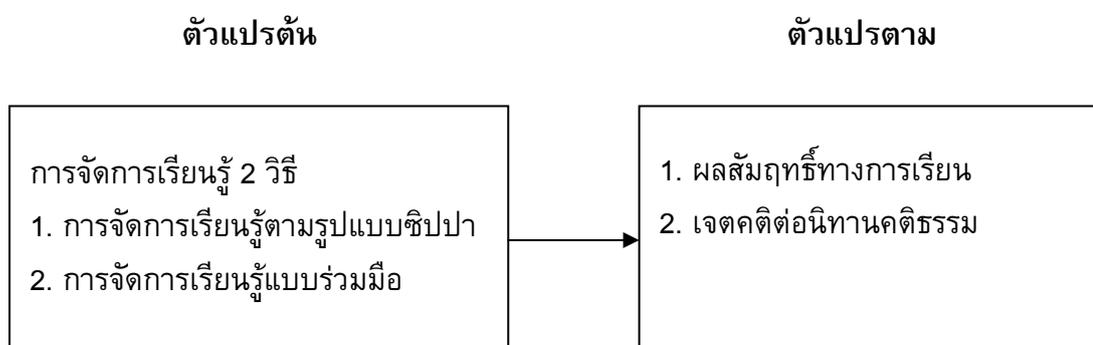
แบบร่วมมือที่วัดได้จากความสามารถของนักเรียนในการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจตคติต่อนิทานคติธรรม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ของนักเรียนแต่ละบุคคลที่มีต่อนิทานคติธรรม หลังจากเรียนโดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบร่วมมือ อาจเป็นความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบเห็นความสำคัญหรือไม่เห็นความสำคัญ เห็นประโยชน์หรือไม่เห็นประโยชน์ ประเมินได้จากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านบัวชุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิทานคติธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปากับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ชิปปาตามแนวคิดของทิตานา แคมมณี ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การทบทวน ตรวจสอบ ขั้นตอนที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาและสร้าง ความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่มผู้เรียน ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบ ความรู้ ขั้นตอนที่ 6 การปฏิบัติ หรือการแสดงความรู้และผลงาน ขั้นตอนที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดของ อารทณ์ ใจเที่ยง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน มีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นการตรวจสอบผลงานและทดสอบ 5) ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานคติธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้การสอนตามรูปแบบซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานคติธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้การสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิทานคติธรรมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนตามรูปแบบซิปปากับการสอนแบบร่วมมือ แตกต่างกัน
4. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเรื่องนิทานคติธรรมระหว่างการสอนตามรูปแบบซิปปากับการสอนแบบร่วมมือแตกต่างกัน